

Posudek školitele na bakalářskou práci Mariany Kuželové, *Izraelská národní identita v písních No'omi Šemer*

Mariana Kuželová ve své práci analyzuje písňové texty No'omi Šemer (1930–2004), patrně nejznámější izraelské písničkářky, aktivní zejména v 50.–60. letech. Autorka se zaměřuje na písňové texty do roku 1967, jenž představuje vzhledem k politickým událostem v moderní izraelské kultuře výrazný předěl.

Autorka nejprve pojednává o fenoménu politické písně v moderním Izraeli. V této části práce je třeba ocenit schopnost autorky zasadit politickou píseň do diachronní perspektivy a zachytit tak její prehistorii a kořeny již od období jišuvu, stejně jako pozdější vývoj. Rovněž cenné jsou části práce, v nichž Kuželová vysvětluje společenský kontext, v němž byly politické písně prováděny – tzv. *šira be-cibur* a prostředí armádních zábavních jednotek. Kuželové se daří postihnout charakter politické písně v Izraeli i díky vymezení tohoto žánru vůči ostatním existujícím typům, zejména vůči estrádní písni. Kuželová zde správně ukazuje klíčový význam izraelské armády jakožto prostředí, v němž politická píseň vzniká, z něhož se však současně vzhledem k existujícímu propojení s prakticky všemi ostatními oblastmi života šíří do izraelské společnosti jako takové. Tyto části práce tvoří nutný odrazový můstek pro kapitoly, věnované přímo No'omi Šemer, mají však také svoji vlastní informační hodnotu.

Druhá kapitola je věnována biografii No'omi Šemer s důrazem na ty události jejího života, které jsou klíčové pro pochopení její tvorby. Důležitý je rozbor politických názorů No'omi Šemer, v němž se Mariana Kuželová narozdíl od běžných idealizujících biografii nesnaží zakrývat problematické aspekty názorů Šemerové, zejména její negativní pohled na přítomnost arabského obyvatelstva v Izraeli. Detailní pozornost věnuje Kuželová rozboru písně *Jerušalajim šel zahav*, jež patří dodnes k téměř povinnému vybavení oficiální výuky o Izraeli i jeho prezentace na venek. Kuželová ukazuje, že tato zdánlivě nevinná lyrická píseň má ve skutečnosti explozivní politický podtext. V úplné verzi, dopsané po spojení Jeruzaléma v roce 1967, píseň implicitně obhajuje válku jako způsob navrácení života městu, jež je prezentováno jako – paradoxně – prázdné a čekající na své obyvatele, jako kdyby v Jeruzalémě nebo v oblasti Západního břehu neexistovala arabská přítomnost. Kuželová zde správně poukazuje jak na masovou oblíbenost, které se píseň *Jerušalajim šel zahav* dostalo, tak na přítomnost kritiky ze strany izraelské levice (Amos 'Oz, Me'ir Ari'el).

Kuželová dále přechází k analýze samotných textů, již metodologicky zakládá na práci Michaela Gadisha, která naopak vychází z konceptu „imagined community“ Benedicta Andersona. Kuželová si vybírá několik motivů, jež v písňových textech No'omi Šemer považuje za klíčové: motivy biblické, motiv vojáka a motiv budování. V analytické části práce Kuželová ukazuje, jakými způsoby Šemer se zmíněnými motivy pracuje. Je třeba ocenit, že Kuželová si na jednu stranu volí vhodnou existující metodu, při samotné analytické práci však postupuje samostatně a dostává se v rekonstrukci vnitřního fungování textů No'omi Šemer dále, než vychází Gadishova studie.

Práce Mariany Kuželové je po obsahové i stylové stránce vyspělá a dosahuje takových kvalit, že by některé její části mohly být publikovány. Práce prokazuje samostatnou schopnost autorky pracovat s původním hebrejským textem jakožto s pramenným materiálem, schopnost poetický hebrejský text pochopit, přeložit a následně originálně interpretovat. Splňuje tak, a vlastně i překračuje, nároky kladené na bakalářské práce. Z uvedených důvodů **práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení „výborně“.**

doc. PhDr. Pavel Sládek, Ph.D.